No. 2285 Zaterdag 29 October 1927. 44ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie Otrabanda.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50; voor elken regel meer 10 cts.

Curaçao in de pers.

In de Mail-Editie van de *„N. Rott. Crt."* van Zaterdag 1 October vestigt de particuliere Curaçaosche correspondent de aandacht op het feit, dat het gemis aan belangstelling voor Curaçao zoo zachtjes aan begint te verdwijnen.

Hij schrijft als volgt:

„Mocht Curaçao in vroeger jaren te klagen hebben gehad over gemis aan belangstelling bij parlement en pers in het Moederland; gingen 'n jaar of 25 geleden nog, de Curaçaosche begrootingen zelfs in de anders niet zwijgzame Tweede Kamer meestal ongemerkt, als „klein goed", naturalizatie van een paar Chineezen, goedkeuring van conclusies enz. enz. onder de Voorzitterskamer door; en was een artikel in een groot Nederlandsch dagblad over Curaçaosche aangelegenheden weinig minder dan een evenement in Curaçaosche oogen — dat alles is thans anders geworden.

In het parlement is de opleving begonnen, eigenlijk al sinds van Kol zijn stem verhief in het belang der verwaarloosde kolonie. En al is het met de parlementaire belangstelling niet steeds crescendo gegaan, en waren er zelfs perioden van bedenkelijke inzinkingen — de behandeling van de jongste Curaçaosche begrooting in ons Lagerhuis heeft aangetoond, dat Curaçao thans de volle aandacht der volksvertegenwoordiging heeft.

En wat de pers betreft, zien wij niet Algemeen Handelsblad, Maasbode en Residentiebode thans haast dreigend tegenover elkander staan, om aangelegenheden Curaçao betreffende?

De belangstelling, waarnaar men in de kolonie zoo lang reikhalzend heeft uitgezien, is er dan eindelijk. In dit opzicht heeft Curaçao geen klagen meer.

Een geheel andere vraag is echter of de wijze waarop die belangstelling zich in de genoemde bladen openbaart, in de kolonie wel instemming zal vinden.

Wij gelooven het niet.

Immers als wij zien, dat het Handelsblad zich als het ware inspant om te verdedigen of te vergoelijken een bestuursbeleid, dat ter plaatse zelve, waar men het van dag tot dag van nabij kan gadeslaan, haast geen enkelen verdediger meer vindt, noch bij blank noch bij zwart, bij rijk zoomin als bij arm — dan wordt er geen bijzondere scherpzinnigheid toe vereischt om te kunnen voorspellen, dat de tegenwoordige belangstelling van het Amsterdamsche blad te Curaçao al heel weinig waardeering zal vinden.

Het is niet onze bedoeling thans in bijzonderheden critiek te leveren op het bedoelde bestuursbeleid. Vooral wenschen wij niet mede te doen aan de door de Amigoe di Curaçao op den landvoogd geopende klopjacht wegens z. g. onjuiste voorlichting van den Minister van Koloniën in zake de gelijkstelling van het onderwijs. In de eerste plaats berust de campagne waarschijnlijk op een woordenspel en in de tweede plaats hebben zij, die van oordeel zijn, dat mr. Brantjes vooral in dezen tijd van evolutie als landvoogd niet is de rechte man op de rechte plaats, wel andere, deugdelijker en krachtiger argumenten aan te voeren dan enkel het geldelijk belang van de R. K. Missie te Curaçao, om welk geldelijk belang, het in de campagne van de Amigoe di Curaçao toch *uitsluitend* gaat.

Toch kunnen wij, na en in verband met hetgeen het Handelsblad over het bestuursbeleid der laatste jaren schreef, er het zwijgen niet geheel toe doen.

Het blad toch stapt in het resumé, dat het in het avondblad van 15 dezer van een onderhoud met schrijver dezes en een ongenoemden Curaçaoschen geneesheer geeft, luchtigjes heen over enkele tegen het beleid van mr. Brantjes te berde gebrachte grieven en vindt daarbij zelfs gelegenheid tot een snauw aan den Kolonialen Raad, dien het allereerst vertegenwoordiger van particuliere belangen noemt.

Wij willen gaarne aannemen, dat dat laatste niet zoo kwaad bedoeld is als het klinkt en meer bij wijze van abstracte stelling is neergeschreven. Maar dan kan het nog geen kwaad als daartegen onmiddellijk protest wordt aangeteekend en er uitdrukkelijk op wordt gewezen, dat de critiek op het tegenwoordig bestuursbeleid tot dusverre steeds uiterst zakelijk is gehouden en nimmer onder invloed stond van welke particuliere belangen of belangetjes ook.

Wat als de voornaamste grief dient te worden beschouwd, de éene, waaruit eigenlijk al de overige voortvloeien, is de volstrekste afwezigheid bij den eersten landsdienaar van alle *belangstelling* zoowel voor de groote vraagstukken, die sinds lang aan de orde zijn, als voor den gewonen dagelijkschen gang van zaken.

Het Handelsblad stapt daar luchtigjes over heen. Maar wij houden ons ervan overtuigd, dat wanneer het blad eens wist hoe daar ginds te Curaçao de meest belangrijke zaken worden achtergesteld bij uitstapjes en plezierreisjes; hoe oppervlakkig en „en bagatelle" de gewichtigste aangelegenheden worden behandeld; hoe de K. R. telkens en telkens weer moet klagen over onvoldoende voorbereiding en toelichting; in het algemeen hoe ver de geest van „après moi le déluge" op allerhoogst voorbeeld reeds in verschillende takken van dienst heeft doorgewerkt — dat dàn het blad wel anders zou oordeelen en zou moeten erkennen, dat de te berde gebrachte grieven, in het juiste licht gezien, te reëel en te ernstig zijn om met een toespeling op particuliere belangetjes op zijde te worden geschoven.

Het in den wind slaan van waarschuwingen — want als zoodanig is de gevoerde critiek in de eerste plaats te beschouwen, — heeft bij menige administratie tot débacles geleid, die benoemingen van Commissies van advies en uitzending van regeeringscommissarissen noodig hebben gemaakt.

Men late het voor Curaçao toch niet zoover komen.

Daarvoor is, vooral in de tegenwoordige periode van evolutie waarin Curaçao verkeert, de tijd wat al te kostbaar."

Tot zoover de Correspondent.

***

NASCHRIFT DER REDACTIE.

Dat de correspondent, zooals hij in z'n interview met „Het Handelsblad" beweerde, zelf persoonlijk tegen de gelijkstelling is, zullen wij hem niet kwalijk nemen, ofschoon 't toch niet zoo moeilijk is zich in 't rechtmatige ervan in te denken.

Maar dat hij spreekt over een *„campagne"*, die *„waarschijnlijk op een woordenspel"* berust, en *„uitsluitend"* gaat om *„geldelijk belang"* kunnen wij toch maar niet zoo zonder meer laten passeeren.

Wanneer iemand, zooals in casu de R. K. Missie, opkomt voor haar recht, dat haar grondwettelijk is toegekend, kan men toch kwalijk spreken van een campagne. Elk zou in dit geval hetzelfde doen, en niemand zou hem daarin kunnen verhinderen.

Bovendien heeft de geschiedenis der laatste maanden overduidelijk bewezen dat het conflict maar niet gaat om *„een woordenspel,"* maar om een werkelijk recht. Mr. Brantjes moge dien indruk hebben gewekt, en daardoor een *schijn* van gelijk hebben verkregen, *in werkelijkheid* heeft hij geen gelijk.

Dit blijkt voldoende uit het feit dat den Bisschop of de Missie een houding of uitlatingen worden toegeschreven, die in strijd zijn met den inhoud van een officieel schrijven, dat NIET genoemd is in de verklaring van den Minister in de Eerste Kamer, toen de gelijkstelling ter sprake kwam.

Heeft de Missie soms niet het recht daarover ontstemd te zijn?

Ook de antipapistische uitlating van mr. Brantjes, dat n.l. de missie reeds genoeg baten uit haar scholen trekt, hetwelk als een reden wordt aangehaald, om de gelijkstelling niet door te zetten, is al voldoende bewijs dat mr. Brantjes de gelijkstelling, hetzij dan volledige of niet volledige, niet wil. Want elk verdere doorvoering zou die vermeende baten nog grooter maken: wat reeds een aardig melkkoetje was, zou nog meer rendabel worden.

Dat is toch wel eenigszins anders als maar een ijdel woordenspel.

Waarom zou de missie, die jarenlang, tientallen van jaren lang, zoo goed als alleen al de lasten van het Bijzonder Onderwijs getorst heeft en nog met zware zorgen voor het Onderwijs te kampen heeft, zich een dergelijke behandeling moeten laten welgevallen? Te minder, omdat zij opkomt voor haar recht, en niets anders dan haar recht, dat haar bij de Grondwet is toegekend.

Dit is geen campagne en geen woordenspel, maar een hoog ernstige strijd.

Om maar iets te noemen, hoe kan men verlangen dat den duizenden overmogenden kinderen, die de scholen der Missie bezoeken, de vereischte leermiddelen verstrekt worden, voor nog geen gulden per kind? Want scholen met over de 500 kinderen, zooals er zijn, ontvangen niets meer dan de aalmoes van f. 300 per jaar.

Hoe komt men aan de reis- en uitrustingskosten van de religieusen, fraters en zusters, die telken jare het aantal onderwijskrachten komen vermeerderen? Wie heeft er te zorgen voor de onderwijzers, tijdens ziekte of bij invaliditeit en hoogen ouderdom? Of denkt men soms dat hetgeen in de laatste jaren aan subsidie voor den bouw van nieuwe scholen gegeven is, voldoende is geweest om de bouwkosten te dekken? Wie maar eenigszins op de hoogte is van hetgeen nieuwbouw heden ten dage kost, weet wel beter.

Dit alles zijn factoren, die nog geregeld de missie onder zware zorgen doen gebukt gaan, en die het tot een bespotting van den werkelijken toestand maken, als men spreken zou van baten die uit de scholen in de kas der missie vloeien.

Ten slotte, te beweren dat het *„uitsluitend"* gaat om *geldelijk belang*, is een miskenning van het *moreel* der zaak. Als de R. K. Missie vraagt om een billijker betaling van het door haar gegeven onderwijs, — iets wat haar bij de wet gegarandeerd is en waarop zij dus het volste recht heeft — is dat maar niet een uitsluitend finantieele kwestie, — geen uitsluitend geldelijk belang, — maar heeft die eisch wel degelijk ook een moreelen grondslag.

De missie komt op voor haar recht, dat namelijk haar onderwijs als gelijkwaardig met het openbaar onderwijs erkend worde, en daarom ook bekostigd op den voet van gelijkheid; — en tevens voor het belang van dit onderwijs zelf, opdat het zich parallel met het Openbaar Onderwijs kunne ontplooien en ontwikkelen en in het streven om steeds meer aan de moderne eischen en de actueele behoeften van het volk te voldoen, niet behoeve achter te blijven.

Daarom hoopt en verwacht de Missie, dat, wanneer eenmaal de eischen en voorstellen in de richting van gelijkstelling zullen gedaan worden, men alle nevenmotieven zal weten op zij te zetten, en de missie te geven wat haar volle recht is.

Militaire rechtspraak.

De Politie-reorganisatie zal een voorziening in de rechtspraak noodig maken in verband met de onmogelijkheid om de militaire rechtspraak op peil te houden.

In 'n tweede correspondentie schrijft omtrent de militaire rechtspraak de particuliere correspondent als volgt:

„Volgens de geldende wettelijke regeling in zake de militaire rechtspraak in het gebiedsdeel Curaçao worden de krijgsraden aldaar samengesteld uit een burger-rechtsgeleerde (president) en twee officieren (leden).

Voor de samenstelling van de krijgsraden zijn bij de tegenwoordige formatie der militaire bezetting te Willemstad beschikbaar vier officieren. Er is dus eenige keuze bij het vormen van krijgsraad, en er is ook reservemateriaal. Ontstentenis van één, zelfs van twee officieren behoeft nog geen ernstige moeilijkheid te weeg te brengen.

Anders wordt evenwel de toestand wanneer de in de lucht hangende plannen van politie-reorganisatie (vervanging van de huidige bezetting door een korps politietroepen) tot uitvoering komen.

Volgens die plannen zal de samenstelling van dat korps, wat de officiersrangen betreft, zijn: een kapitein en twee luitenants.

Waar nu de kapitein, als commandant vant het korps, geen deel mag uitmaken van den krijgsraad, zullen er alsdan voor de bezetting van de militaire plaatsen in den krijgsraad slechts beschikbaar zijn de twee, eenig aanwezige, luitenants.

Eenieder zal het met ons eens wezen, dat hier een toestand staat te worden gecreëerd, die in de praktijk tot, soms oneverkomelijke, moeilijkheden aanleiding zal geven, en bovendien uit een oogpunt van rechtszekerheid bedenkelijk, ja verwerpelijk is.

Waar b.v. — om maar één praktisch bezwaar te noemen — stelt men zich voor bij ontstentenis (of onbekwaamheid om in een speciaal geval in een krijgsraad zitting te nemen) van een der luitenants het derde krijgraadslid, tweede militaire lid, vandaan te halen om het rechtsprekend college compleet te krijgen? Op de aanwezigheid in de kolonie van marine-officieren valt niet meer — als vroeger — te rekenen. En gepensioneerde officieren van land- en zeemacht zijn er op Curaçao ook al niet meer te vinden.

En dan — een algemeene bedenking — het stuitende van den toestand dat, ook al lukt het een enkele maal de hand te leggen op een plaatsvervanger voor een der luitenants, toch altijd het geval zich kan voordoen, dat een der luitenants geroepen wordt als rechter te oordeelen over zijn eenigen mede-luitenant, voor wien hij op zijn beurt als beklaagde kan hebben te verschijnen.

Nu behoeft de burgerij zich, zoolang het om zaken tusschen de militairen onderling gaat, over de aangelegenheden niet warm te maken. De militairen en hun overheid moeten het maar voor zich zelven uitmaken.

Maar anders wordt het als bij invoering van de voorgenomen politiereorganisatie de burgerij meer direct belang krijgt bij de militaire rechtspraak; als de misdrijven door militaire politiemannen tegen burgers gepleegd, door krijgsraden moeten worden berecht. Dàt kan de burgerij niet koud laten, vooral niet als het eens of meermalen gaat voorkomen, dat misdrijven tegen burgers gepleegd onvervolgd moeten blijven of op de lange baan geschoven, omdat het onmogelijk blijkt in die speciale zaak of zaken een krijgsraad bij elkaar krijgen. Wat zich — gelijk wij boven hebben aangetoond — zeer wel kan voordoen.

In een zuiver burgerlijke maatschappij, althans eene waarin Nederlandsche rechtsbegrippen heerschen, zou een toestand als men nu in de kolonie staat te scheppen op het gebied van rechtspraak en rechtspleging, eenvoudig niet denkbaar zijn. Zou hij al ergens worden geconstateerd, men zou geen oogenblik aarzelen hem radicaal te veranderen.

Maar waar, zooals in ons geval, de militaire geest schijnt te overheerschen, daar zal hèt — vreezen wij — wel eenigen tijd duren, voordat men erkent dat zulk een toestand onhoudbaar is en tot de eenige conclusie komt, dat in kleine, geïsoleerde garnizoenen de rechtspraak door krijgsraden een parodie is van een behoorlijke rechtsbedeeling.

En dat alles, terwijl Curaçao in het bezit is van een rechtsprekend apparaat, waarop Nederland als Moederland wel trotsch mag zijn — het Hof van Justitie.

Bij ons lijdt het geen twijfel of het eind van het lied zal zijn, dat de omstandigheden den wetgever er toe zullen dwingen voor het geïsoleerde garnizoen te Curaçao de rechtspraak door krijgsraden op te heffen en de rechtsmacht te leggen in handen van het Hof van Justitie. Daartoe zal te eerder dienen te worden overgegaan, wanneer aan de militaire bezetting politioneele bevoegdheid wordt toegekend, want dan zijn bij die rechtspraak niet langer enkel militaire belangen in het spel, maar ook die der burgers: civiele belangen.

Wij hopen, ook om de hoogheid van het recht, dat het overgangstijdperk, waarin nog wat tegengestribbeld zal worden, kort moge zijn.

Het Romeinsche vraagstuk.

De maand September, aldus *Het Centrum*, brengt telken jaren de gewelddaad in herinnering, welke nu bijna zestig jaren geleden plaats had en een einde maakte aan de wereldlijke macht van den Paus. Het was op 20 September 1870, dat de troepen van den toenmaligen koning Victor Emmanuel Rome binnen trokken, waarop kort daarna de stad des Pausen tot hoofdstad van het vereenigd Italië werd verklaard. Pius IX protesteerde en de katholieke wereld met Hem. Ook niet-katholieken keurden de gewelddaad af, maar het anti-clericalisme juichte en de fanatieke vijanden der Kerk verborgen hun vreugde niet en evenmin hun hoop, dat de val der wereldrijke macht ook de ondergang van het pausdom zou beteekenen.

De loop der gebeurtenissen heeft die verwachting op de meest volkomen wijze beschaamd. De zedelijke grootheid van Kerk en Pausdom handhaafde zich onverminderd tegenover verdrukking en vervolging. De kracht die van haar uitgaat, was niet te breken. En alle aanvallen, zoowel in Italië zelf, als daarbuiten, stuitten af op Rome's ondoordringbaar schild. Hoe verbaasd was de wereld, toen prins Bismarck, de machtigste staatsman van zijn tijd, na jarenlang de Kerk fel bestreden te hebben, zijn „gang naar Canossa" ondernam! En hoe verwonderde zij zich nog meer, toen diezelfde staatsman in den jare 1885 den van alle wereldlijke macht beroofden Paus verzocht als scheidsrechter op te treden in het conflict, dat tusschen Duitschland en Spanje gerezen was over het bezit der Carolinen-eilanden.

Het Pausdom, schreef in die dagen de Londensche *Times*, is weder een wereldmacht geworden. Een merkwaardige bekentenis voorzeker in een niet-katholiek blad, en alleen in zooverre onjuist, dat het woordje „weder" er te veel in was, daar het Pausdom nooit had opgehouden een wereldmacht te zijn.

Maar intusschen was daar de Romeinsche quaestie, geschapen door de wederrechtelijke daad van 20 September 1870, en bestaande tot op den dag van heden, wijl nimmer een herstel plaats vond, of een regeling werd getroffen, welke als een oplossing kan worden beschouwd. De *Osservatore Romano* is er dezer dagen aan komen herinneren, naar aanleiding van eenige beschouwingen in een tweetal Italiaansche bladen en de Parijsche *Figaro*.

***

Belangwekkende verklaring van de „Osservatore."

De jongste dagbladbeschouwingen over de „Roomsche kwestie" bevatten niets nieuws, noch origineels en zelfs zijn ze over 't algemeen zeer oppervlakkig. Niet alleen worden de ware kernpunten der kwestie niet verheldert, maar ze worden of genegeerd, of geïgnoreerd, of weggewerkt, terwijl ze toch onwrikbaar blijven vaststaan, zooals ze waren, den dag na den 20 sten September 1870.

Zeker, de bittere en felle handelwijzen, die men vroeger jegens de Kerk toepaste, zijn thans verzacht; de hardheid der anti-clericale vervolgingen is verdwenen, tenminste in de meeste streken van Italië.

Het is de onloochenbare verdienste der tegenwoordige regeering, die daarvoor zeker de oprechte erkentelijkheid en goedkeuring verdient van hen, die alleen het grootste heil der Kerk en maatschappij nastreven, buiten en boven alle politieke partijen.

Maar, nu dit eenmaal is toegegeven en deze rechtvaardige lof is toegekend aan den goeden wil en de wijze politiek, waarvan de nieuwe regeerders over 't algemeen in hun relaties met de Kerk blijk geven, mag men de ware en naakte werkelijkheid niet bemantelen. Het is zelfs des te noodzakelijker, aan de strikte termen der „kwestie" vast te houden, waarin zij geen verandering hebben gebracht, terwijl de verminderde hoekigheid der uiterlijke relaties aan velen zou kunnen doen gelooven dat de „kwestie" werkelijk practisch geëlimineerd of opgelost is.

Geen enkele verzachting der handelwijze, geen enkele verbetering der betrekkingen op de secundaire en practische punten, brengt wijziging in het juridisch beginsel, noch haalt den knoop der „kwestie" door.

Deze kwestie is geheel en al gelegen in de absolute en onmiskenbare noodzakelijkheid, volgens de katholieke leer, dat de vrijheid en onafhankelijkheid van den oppersten meester en zichtbaren leider der katholieke Kerk niet alleen reëel en volmaakt zijn, maar ook duidelijk kenbaar voor allen, zoodat niemand, noch individu, noch regeering, in de politieke omstandigheden van den Paus een voorwendsel kan vinden om zijn beslissingen of zijn onderrichtingen van nationalisme of regeeringsfavoritisme te beschuldigen, en om zich aan zijn raadgevingen en aan zijn voorschriften te onttrekken, wat zou zijn: schisma in de Kerk brengen.

Het is voor de supranationale positie des Pausen noodzakelijk, dat hij, die de Vader van allen is, van individuen, zoowel als naties, niet is en zelfs niet ook maar uit de verte kan schijnen te zijn: de onderworpene aan welke regeering, partij, of natie ook.

En niet alleen deze vrijheid, maar deze evidentie van volle vrijheid en absolute politieke onafhankelijkheid moet hem noodzakelijk verzekerd zijn, niet door middel van particuliere schikkingen of diplomatieke maatregelen eener regeering, of eener partij, die aan het roer zit, maar door een constante juridische en universeel erkende positie, zóódanig, dat in de oogen der volken voor het oogenblik zoowel als voor de toekomst, alle noodzakelijke en voldoende waarborgen gegeven zijn van algeheele en kennelijke onafhankelijkheid van hun gemeenschappelijken leider en vader.

Vóórdat dit verwezenlijkt is, blijft het een noodzakelijke consequentie, dat de oorspronkelijke oneenigheid in beginsel blijft bestaan en door de volken en vreemde regeeringen wordt erkend, ten einde hun de gerustheid te geven, dat de Paus aan geen enkele regeering onderworpen is, die hun mededinger of vijand of minstens vreemd voor hen is en bijgevolg van nature verdacht.

Alle verzachtingen, aangebracht in de vroegere hoekigheid der wederzijdsche betrekkingen, doen geenszins de oneenigheid ophouden.

Zij zou slechts ophouden wanneer eindelijk het middel gevonden zou zijn om den Paus, in het oog der heele katholieke wereld, die onafhankelijkheid en die vrijheid te geven, die, naar wij gezegd hebben, niet alleen volledig en werkelijk is, maar duidelijk zichtbaar voor allen en universeel erkend, ten aanschouwe van alle katholieke volken.

Zoodoende — men moet nooit ophouden het te herhalen, — is de groote „kwestie" niet louter nationaal, maar interesseert zij alle katholieke volken en naties, in waarheid de geheele beschaafde wereld.

Zij is waarlijk een universeele kwestie en haar oplossing is derhalve zoowel des te delicater en belangrijker, als ingewikkelder — waarvan zooveel gelegenheidspolitici van het oude en het nieuwe liberalisme zich geen rekenschap gegeven hadden."

Tot zoover het officieuse orgaan van de H. Stoel. Het artikel is een herhaling van hetgeen reeds dikwerf werd gezegd, maar in den laatsten tijd min of meer vergeten scheen te zijn. De wereld-oorlog heeft overigens wel bewezen, hoe noodzakelijk het is, dat den Paus de vrijheid en onafhankelijkheid worden verzekerd, waarop de schrijver in de *Osservatore* zoozeer den nadruk legt. Het Vaticaan ondervond toen — juist omdat de positie van den Paus een abnormale is — velerlei moeilijkheden in zijn verkeer met de buitenwereld, met de katholieke wereld vooral. En het is niet slechts het recht en de waardigheid van den Paus, maar ook het belang van de Kerk en de Maatschappij, waarvoor de oplossing van het Romeinsche vraagstuk in hooge mate noodzakelijk en urgent moet worden geacht.

FOOT--BALL.

De R. K. V. V. Jong-Holland maakt hierbij bekend, dat zij zich terug heeft getrokken, van de verdere deelname aan de Seriewedstrijden sisteem "Knock-out" voor het Beeld "GOODYEAR."

Het Bestuur.

BERICHTEN

MISSIE-NIEUWS.

Moeder Cherubina.

Tegen 't einde van de volgende week worden hier per S.S. „Breda" verwacht de Z. E. Moede CHERUBINA en de Eerw. Zusters BARBARA en ARNOLDA, van de Congregatie der Eerw. van Breda en de Eerw. Zuster MARIE THERÈSE van Roosendaal, bestemd voor het pensionaat van Welgelegen. Aan allen van harte welkom!

Benoemingen.

De W. E. Pater B. KRUGERS is tijdelijk geplaatst te Pietermaai, en de W. E. Pater M. MEESTERS benoemd tot kapelaan te Otrabanda.

KATHOLIEK NIEUWS.

Zaligverklaringsproces van Pius X.

De curie te Mantua heeft midden Juli aan de H. Congregatie der Riten de documenten van het zoogenaamde informatieproces toegezonden over de heldhaftigheid der deugden van Paus Pius X zaliger gedachtenis.

Het proces begon in 1924 en is kort geleden geëindigd.

Het boek met documenten telt 4.. bladzijden. Er werden 40 zittingen gehouden, waarbij 26 getuigen gehoord werden.

Een nieuwe Heilige?

De Bond van Katholieke Academ... in Duitschland heeft op zijn laat... vergadering, einde Juli te Aschaffenburg gehouden, het bestuur opgedragen den H. Vader te verzoeken den Zaligen Albertus Magnus, den grooten Duitschen Dominikaan, wiens gebeente in de kerk van den H. Andreas te Keulen rust, heilig te verklaren.

Werk van Pater Ahlbrinck.

De Koninklijke Academie van Wetenschappen heeft ter perse een st... die van Pater Ahlbrinck, missionaris te Suriname, over de taal van de Karaiben-Indianen.

***

De Gouverneur van Curaçao.

Wij lezen in de *Res. Bode*:

Eenigen tijd geleden ging een ze... ernstig gerucht dat de gouverneur van Curaçao Mr. Brantjes, die op dit oogenblik hier te lande vertoeft, niet naar Willemstad zou terugkeeren.

Naar wij thans vernemen zal de gouverneur echter over enkele weken wel naar de kolonie terugkeeren, maar alleen voor afdoening van enkele lo...pende zaken.

Het moet in de bedoeling van Mr. Brantjes liggen om binnen niet al te langen tijd zijn ontslag aan te vragen.

Mevr. Brantjes zal dan ook niet meer naar de West terugkeeren, maar hier te lande achterblijven.

Reeds werd ons een naam als e... eventueel opvolger genoemd maar natuurlijk is een dergelijke publicatie in dit stadium nog praematuur.

Regen.

Zondagmorgen leek het, of het een echte regendag zou worden. Even over zessen begon 't en hield aan tot negen.

Naar wij vernemen is 't een algemeene regen geweest, al heeft natuurlijk de eene plaats meer, de andere minder gehad.

Te St. Willibrord ging hij gepaard met een zware onweersbui.

Bliksem en donder waren niet van de lucht. Op twee plaatsen is de bliksem ingeslagen, n.l. in het la... huis van Porto Marie, waar hij een scheur in de muur maakte, en in een huisje op St. Sebastiaan; gelukkig echter zonder veel schade aan te richten.

In de stad wees de regenmeter ... m.M., te Sta Marie 23, te St. Willibrord 37, te Barber 14 en te We...punt 8. Op verschillende plaatsen, waar men in September geplant heeft, staat de mais reeds mooi, terwijl men op andere plaatsen druk aan 't planten is.

Regenval October.

De regenmeter van het St. Thomas College gaf gedurende de maand October aan 114.8 m. M.

Politiewoningen.

Op het terrein van Mundo Nobo is het Dep. van Openbare Werken begonnen met den bouw van 42 politiewoningen, een gedeelte voor de onderofficieren, een ander voor de mindere manschappen. Al deze woningen worden in beton opgetrokken. De verschillende blokken zullen regenbakken gebouwd worden, terwijl ze later bovendien bij de waterleiding zullen aangesloten worden.

Koloniale Raad.

Volgens ontvangen telegraphisch bericht zijn bij Koninklijk Besluit benoemd tot Onder-Voorzitter van den Kolonialen Raad de Heer mr. W. C. DE LA TRY ELLIS en tot lid de Heer P. L. Gorsira, — deze laatste in plaats van den Heer C. S. GORSIRA J. P.z., die niet lang geleden tot Lid van den Raad van Bestuur benoemd is. Onze hartelijke gelukwenschen.

Vermist.

Donderdag middag gingen de heer G. werkzaam bij de nieuwe werf van de Firma Maduro, zijn echtgenoote en een Surinamer per motorboot naar Jan Tiel om te baden. Sindsdien zijn zij niet meer teruggezien. Gister morgen en ook gister middag heeft de loodsboot de kust afgezocht, zonder iets te ontdekken. Ook de booten der Isla hebben opdracht gekregen om uit te kijken. Men vreest het ergste.

KERKLIJST.

St, ANNAKERK - OTRABANDA.

Morgen, feest van Christus' koningschap.
Om 8 uur plechtige H. Mis. en s'avonds om 6 uur lof en feestpreek.
Dinsdag 1 November, *feestdag van Allerheiligen*, te vieren als Zondag. De Heilige Missen zijn zooals op Zondag 4¾ — 6½ — 8. Na de Hoogmis „Te Deum", ter sluiting van de Octobermaand.
's Avonds om 6 uur Lof en Rozenhoedje, en daarna „De profundis" voor de geloovige Zielen.
Woensdag 2 November. *Allerzielen*. De 1st H. Mis is om 5 uur, om 6 uur H. H. Missen, en om 7 uur; om 8 uur plechtige H. Mis. — 's Avonds om half zeven lof voor de overledenen en preek.
Vrijdag 4 November, 1st Vrijdag. Om 6 uur gezongen H. Mis en 's avonds om half zeven lof.
Dinsdag van af *12 uur 's middags* en *Woensdag den geheelen dag* kan men den aflaat „Toties quoties". verdienen, die alleen toepasselijk is op de geloovige Zielen d. w. z. een volle aflaat, telkens als men, na gebiecht en gecommuniceerd te hebben, de kerk bezoekt en vijf Onze Vaders en Weesgegroeten bidt tot intentie van Z. H. den Paus.
Biechthooren :Maandag, den geheelen dag, en Dinsdag, van af 4 uur na den middag.

H. FAMILIE-KERK, SAN MATEO.

Zondag, feest van Christus'-Koningschap, 9 uur Hoogmis en Zegen met het Allerheiligste.
'S avonds 7 uur. Lof met predikatie.
Maandagmiddag vanaf half 4 gelegenheid om te biechten.
Dinsdag, Allerheiligen; verplichting van Mishooren en onthouding van slafelijken arbeid.
H. H. Missen als op Zondag 4¾ — 7 en 9.
's Avonds half 7 Lof met Allerzielenpreek.
Woensdag. Allerzielen. (toties quoties).
Vanaf 5 uur. gelezen H. H. Missen, waaronder de H. Communie wordt uitgereikt.
Om kwart voor 7 plechtige Requiemmis.
Kwart over 5 's middags bidden op de beide kerkhoven.
Half 7 Rozenhoedje en Kruisweg voor de overledenen.
Vrijdag, 1e. Vrijdag, toegewijd aan het H. Hart van Jezus om *6 uur* gezongen H. Mis met gebed.
's Avonds half 7 Lof ter eere van het H. Hart.

H. ROZENKRANSKERK - PIETERMAAI.

Zondag, feest van Christus' Koningschap.
Om 8 uur plechtige H. Mis en 's avonds te 6½ uur plechtig lof, met feestpreek.
Maandag den geheelen dag gelegenheid om te biechten.
Dinsdag. Allerheiligen. H. H. Missen als op Zondag, 4¾, 6½ en 8.
's Avonds ten 7 uur Zielelof met preek.
Vanaf 4 uur gelegenheid om te biechten.
Woensdag. Allerzielen ten 5 uur plechtige H. Mis. s'Avonds om 5 uur rozenhoedje op het kerkhof.

ST. MICHAELSKERK ISLA.

Maandagmiddag gelegenheid om te biechten.
Dinsdag, Allerheiligen, de H. H. Missen als op Zondag.
Woensdag, Allerzielendag om 6 uur H. Mis.

Verkoopkoersen der Banken op Curaçao voor Buitenlandsche Wissels.

(Opgegeven door de Hollaudsche Bank voor West-Indië.)

	21/10	22/10	24/10	25/10	26/10	27/10
Noord-Amerika	2.47½	2.47½	2.47½	2.47¼	2.47¼	2.47¼
België	35.66	35.66	35.66	35.62	35.62	35.62
Duitschland	0.60	0.60	0.60	0.60	0.60	0,60
Engeland	12.10	12.10	12.10	12.10	12.09	12,09
Frankrijk	9.95	9.95	9.95	9.94	9.94	9,94
Italië	12.76	13.75	13.75	13.75	13.73	13,72
Nederland	99.75	99.75	99.75	99.75	99.75	99,75
Spanje	42.96	43.08	43.08	42.87	42.82	42,84
Venezuela-Caracas	47.85	47.90	47.80	47.80	47.75	47.75
Maracaibo	48.10	48.15	48.05	48.05	48.—	48,03
Zwitserland	48.40	48.40	48.40	48.35	48.35	48,35

Toeristenbooten.

Het *S. S. Montroyal* van de Canadian Pacific zal ons begin volgend jaar wederom een bezoek brengen. De eerste afvaart van New-York met toeristen zal plaats hebben op 26 Januari, de tweede op 29 Februari.

11 Febr. a. s. wordt het S. S. *Arcadian* van de Royal Mail verwacht.

Geen zoete inval.

Zondag l. l. heeft een afdeeling van de politie, bestaande uit zes agenten, een inval gedaan in verschillende huisjes in het Bovendistrict, die verdacht werden van clandestiene verkoop van sterken drank. De huisjes werden omsingeld en wat er aan sterken drank gevonden is, in beslag genomen, terwijl tegen de eigenaars proces verbaal is opgemaakt.

Wij juichen dezen maatregel toe, want niets is er wat zoozeer de wanordelijkheden in de hand werkt als juist de vele clandestiene kroegjes die allerwegen gevonden worden.

'n Treurig einde.

Wij zouden 't kunnen noemen: een autodrama.

Onze lezers weten reeds hoe enkele weken geleden Gral. S. G. zijn auto, waarmee hij voortdurend mikmak had, te Wespunt boven van de rots in zee heeft doen werpen. Dat was 't eerste bedrijf.

Deze auto is daarna opgevischt door enkele Bonairiaansche visschers, aan wie 't gelukte hem op 't droge te krijgen. Tweede bedrijf.

Nu komt de slotscène: De heer G. die ervan vernomen had, liet een der visschers halen en bood hem fl. 200 als hij de auto vernielde en weer in zee zou werpen. Dit werd aangenomen. Verleden week Donderdag begaf de heer G. zich persoonlijk naar Westpunt en in zijn tegenwoordigheid is daar door een troep mannen de auto in gruizelementen geslagen.

Doch 't drama had nog een naspel. De visschers, met hun fl. 200.— in handen, zetten 't op 'n drinken, met het gevolg dat er ruzie ontstond, de politie erbij te pas moest komen, en een die schijnbaar tegen de bedoeling van de politie, een slag kreeg, zich tegen de politie verzette, en ingerekend werd.

Nieuws van de C. P. I. M.

Bij *Valentijn* heeft de C. P. I. M. drie nieuwe pieren gebouwd voor de olietankers. Vandaar wordt de olie door een buisleiding naar de tanks op Asiento gepompt.

Militaire politie.

Voor de nieuwe politie is gearriveerd een motorcycle met zijspan. Spoedig zal ook een speciale motorboot voor de politie arriveeren.

Procureur-Generaal.

Verschillende namen werden genoemd voor de betrekking van Procureur Generaal alhier. Tot nu toe is echter niets met zekerheid bekend. Naar verluidt, zal de nieuwe dignitaris, als ook de politie-autoriteit die kapitein De Beer Poortugael zal komen vervangen, uitkomen in November, in gezelschap van Gouverneur Brantjes

Brug over 't Waaigat.

De nieuwe betonnen ophaalbrug over het Waaigat, die de oude Van den Brandhofbrug zal vervangen, nadert haar voltooiing. Het is een prachtige verbetering en zeker 'n verfraaiing van dat stadsgedeelte.

Kapitein A. R. Nijboer.

Kapitein A. R. NIJBOER, de Nestor van de gezagvoerders van de K. N. S. M. — weleer de K. W. I. M. — maakt thans zijn laatste reis.

Sinds 1888 heeft hij op de West gevaren. Zijn eerste reis aanvaardde hij 1 December van dat jaar als derde stuurman, aan boord van de oude „Oranje Nassau", onder kapitein La crooy. Naar wij vernemen heeft kapt. Nijboer ongeveer 25 jaren als gezagvoerder gevaren op verschillende schepen van de K. W. I. M. en laatstelijk van het S.S. „Venezuela".

Wij wenschen kapt. Nijboer van harte een voorspoedige reis, en daarna dat hij nog vele jaren in gezondheid zijn „otium cum dignitate" moge genieten.

Thesos.

Zaterdagavond j. l. heeft de gymnastiek-vereeniging „Thesos" (tot heel en sterke onzer spieren) van de Surinamers in het Kransgebouw een mooie turnuitvoering gegeven. De uitvoering werd opgeluisterd door het Mondharmonica-corps Curaçao.

Wij danken het Bestuur der vereeniging beleefd voor hare hoffelijke uitnoodiging en wenschen de vereeniging een steeds grooter succes.

In dank ontvangen

van de firma Galmeyer & Co. enkele reclameartikelen en proefflesch-je van de zoo bekende oude jenever „De Papegaai" van de firma van Beckel & Co.

Petroleum-zucht?

Wij zouden bijna kunnen spreken van een petroleum-manie. In de „Curaçaosche Courant" van Vrijdag 21 October j. l. vinden wij n. l. vier aanvragen om vergunning om op gouvernementsgronden onderzoekingen te doen.

De heer Jacob Howell Clarke van St. Martin geeft te kennen, dat hij op zijn terrein petroleum heeft ontdekt en vraagt daarom vergunning om op de aangrenzende gouvernementsgronden onderzoekingen te doen. Daar echter het verzoekschrift niet aan de in art. 32 van de Mijnverordening gestelde eischen voldoet, is het afgewezen.

De heer Eduard de Veer, koopman te Aruba, vraagt vergunning om op drie verschillende terreinen aldaar opsporingen te doen naar mineralen, metalen en andere delfstoffen.

Het particulier initiatief begint te ontwaken.

Ir. van Vloten.

Per S.S. Venezuela is Donderdag hier gearriveerd de heer Ir. van Vloten, vergezeld van enkele werklieden, voor het bouwen van de steiger voor de „Arend Mij." op Aruba.

Werklui voor de Isla.

Steeds meer werklui voor de Isla komen er van de Engelsche eilanden. Zondag j. l. kwam de engelsche bark *„Three Sisters"* van St. Vincent met 134 werklieden. Bovendien waren er nog aan boord 34 stowaway. Hoe dit aan boord van zoo'n schip mogelijk is, is ons een raadsel.

Het nieuwe S. S. „Cottica."

Op het eind van de volgende week wordt hier verwacht het nieuwe stoomschip *„Cottica"* voor de Suriname-lijn der K. N. S. M.

Het schip is gebouwd bij de machinefabriek en Scheepswerf P. Smit & Zn. te Rotterdam.

Volgens een beschrijving in het Kol. Weekblad, is 't een prachtig schip, dat aan alle eischen van modern comfort in ruime mate voldoet. Alles is smaakvol en doelmatig ingericht. Alle ruimten, salons, hutten enz. zijn voorzien van electrische waaiers.

Het schip behoeft in niets onder te doen voor de weelderigst inrichte oceaanstoomers. Er is plaats voor 52 eerste, 26 tweede en 16 derde klasse-passagiers.

De eetzaal is ingericht naar een ontwerp van architect Nieuwenhuis, betimmering van de firma Pander. De tweede klasse damessalon, eetzaal en rookkamer betimmering door de firma Allan te Rotterdam. De derde klasse heeft een rookkamer, eetzaal en een goede gelegenheid om aan dek te vertoeven.

Vooral te waardeeren is de koelkamer, die van veel nut zal blijken.

Wij wenschen de Maatschappij van harte geluk met dezen nieuwen stoomer, dien wij bij voorbaat van harte hier welkom heeten.

Officiëele Berichten.

Aan den tijdelijk agent van politie 2de klasse alhier J. A. Adams is, op zijn verzoek, eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

De heer J. G. Veeris is eervol ontheven van de verdere waarneming der functiën van beheerder van de openbare leeszaal en boekerij en van het koloniaal en schoolmuseum alhier en de heer G. H. Ferguson is tijdelijk belast met bovengenoemde functiën.

Aan den tijdelijk agent van politie 2de klasse op Aruba Juan Tromp is, op zijn verzoek, eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

Aan den kommies der belastingen alhier W. J. Tweeboom is, op grond van meer dan zes jaren onafgebroken dienst, twee maanden binnenlandsch verlof verleend.

De loods L. A. Blom is overgeplaatst naar Aruba om als loods werkzaam te zijn in de Paarden- en de St. Nicolaasbaai.

Koloniale Raad.

Zitting op Maandag, den 31sten October 1927, des avonds om 8 uur.

Te behandelen onderwerpen:

1. Ingekomen stukken.

2. Verordening tot wijziging van het Koninklijk besluit van 15 Augustus 1868 (P. B. 1868 No. 17), houdende bepalingen tot regeling van het ambt der hypotheekbewaarders en van hunne boekhouding in de kolonie Curaçao.

Willemstad, den 28sten Oct. 1927.

De Griffier van den Raad,
BOOMGAART.

Lijst van onafgehaalde stukken ten Postkantore Curaçao.

Gewone stukken; W. Wegerton, E. D. Heye, John L. Henson, Ana Sanchez Sales, Jose Hernandez, Rosa Hernandez, Louis Cortez Gomez, G. Lestone, F. L. Boekstaaf, Henrique Berkle, Ramon Garcia, Beatrico Hodhe, Manuel Ramos, Mafki Felis, Jean Nenot, Edman Hypolito, Salomon Harvey, Felipe Clarenda, Veronico Koh, Paul Gannoel, J. Frederik, Pedro H Beniks. Fernand Seturma Sonson, J. F. Faneyten, Piet v. d. LeeA. Sanchez, S. Banka, M. Dolores Saldibia, L. G. Olive, Antonio Jose Ramirez R., Ellen Spanner, Charles B. Hobart, Dolares Diaz Robert Armstrong, Mignel Harrises, F, F. Tomasi, Fausto Riccardi, J. Klop, Above Johnson S. Escolastico Flores, Romans Noor, Juan G. Parma, Roberto Robinson, Secilia Conquet, Walter Spoeñ, Quinti Perez, Saul Rey, Adolf Sepp, Johanes Arends, Thomas Arrindell, Gaetano Severini, James Marten, Pedro C. L. Prinso, Bernardo Martinez.

Aangeteekende stukken: A. Torres, E. W. Dania, Francisco Merkies, Antonio Tores, Enrique Henriquez, Estoban F. de Windt, Jules Chacuto, Geuoveva Baak, J. Henriquez, van Vugten, Z. Henriquez de Lima, Angel Hernandez Colon, Eugenio Henriquez, W. Dijkman, E. H. L. Brenne, Ramon Bolivar, W. Bouwman.

Telegrafisch bericht ontvangen van 't overlijden te Havana den 21sten October van onze innig geliefde zuster

Essyltha C. Kuiperi.

Namens de familie
ADDISON W. CROES.

Aruba Oct. 25en 1927.

Eenige kennisgeving.

Kabelbericht.

Buenos Aires. De Italiaansche boot „Princess Mafalda" is komende van Genua vergaan. Aan boord waren 1300 passagiers, waarvan er 700 gered zijn.

Kortegolf-berichten.

Den Haag. 20 October 6 p. m.

Zaterdagnacht botsten twee electrische treinen op het traject den Haag Amsterdam tegen elkaar, doordat de trein uit den Haag door verkeerden wisselstand op het linkerspoor reed.

Beide motorwagens werden zwaar beschadigd en halverwege ingedrukt, terwijl van de andere wagens tal van ruiten braken en twee rijtuigen door den schok uit de rails liepen.

Er zijn drie zwaar en elf licht gewonden, terwijl later wordt gemeld dat de toestand van de zwaar gewonden hoewel ernstig, doch niet levensgevaarlijk is.

Tijdens den Zondag te Arnhem gespeelden wedstrijd Vitesse-Wageningen brak de bekende Vitesse speler J. de Natris zijn pols.

Maandagmorgen vertrok de POSTDUIF van Batavia naar Amsterdam en landde den zelfden dag te Singapore.

Voetbaluitslagen: den Haag HBS VOC 1-0. Hilversum Excelcior 4-3. den Haag VUC EDO 0-3. Utrecht U VV DFC 2-2. Haarlem RCH Ajax 3-4. Zaandam ZFC Blauwwit 4-2. Haarlem HFC Stormvogels 0-1. Amsterdam de Spartaan 3-3. Rotterdam Feyenoord 't Gooi 1-2. Rotterdam Sparta HVV 4-2.

De POSTDUIF arriveerde woensdagmorgen te Bangkok waar het lichte schade aan het landingstoestel kreeg.

De reparatie zal vermoedelijk twee dagen duren.

21 October 6 p. m.

Luitenant KOPPEN met de „POSTDUIF" is hedenmiddag behouden te Calcutta gearriveerd.

Op het stoomschip „ALMERKAR" der Holland-Australië lijn werd bij aankomst te FREEMANTLE ondekt dat 54 chineezen zich hadden verborgen in een dieptank. Door de geringe afmetingen dezer tank waren 8 Chineezen overleden, terwijl de anderen bewusteloos waren. De lucht in de tank was zoo bedorven dat de beambten die de menschen kwamen bevrijden gebruik van gasmaskers moesten maken. De gezagvoerder zal worden vervolgd wegens het toelaten van een poging om clandestien Australië binnen te komen. De menschen hadden 33 dagen in deze beperkte ruimte doorgebracht en waren waarschijnlijk door een geheim genootschap te Portsaid aan boord gebracht.

Op den Scheveningenschen loggersch 266 is gistermorgen onder de engelsche kust de dop van den stoomketel gesprongen waardoor een matroos ernstig hoewel niet levensgevaarlijk werd verwond.

Op 8 November zal in de 2e Kamer de behandeling van de staatsbegrooting aanvangen.

EEN SCHRIJVEN AAN DEN PRESIDENT VAN MEXICO.

Zelfs „De Dageraad" te bar.

De Vrijdenkersvereeniging „De Dageraad" heeft zich met het volgende schrijven gericht tot President Calles van Mexico: „In Europa en speciaal in ons land, Nederland, wordt den laatsten tijd een reeks barbaarsche wreedheden gepubliceerd door menschen, die zich ooggetuigen noemen; wreedheden die in Mexico zich afspelen. En ofschoon wij de pogingen van elke regeering toejuichen, om den Staat te zuiveren van kerkelijke overheersching, moeten wij, indien de bovenbedoelde berichten juist zijn, er tegen protesteeren, dat in den strijd tegen deze kerkelijke overheersching aanslagen worden gepleegd op de gewetensvrijheid der burgers, en nog wel op zulk een barbaarsche manier als hier wordt gepubliceerd."

ALLERLEI.

LINDBERGH DE BEROEMDE.

Een zeer begeerd jongmensch.

Huwelijksaanzoeken bij de vleet.

De secretaris van Lindbergh publiceert in het tijdschrift „Popular Science" een bloemlezing van de aan Lindbergh toegestuurde aanbiedingen. Daaronder bevindt zich een aanbod van een millioen dollar, indien Lindbergh een filmopname van zijn huwelijksplechtigheid wil toestaan. De bruidskeuze zal Lindbergh wel niet moeilijk vallen, daar onder de 3½ millioen brieven, die hem zijn toegezonden, zich verscheidene huwelijksaanzoeken bevinden. Bovendien kreeg de vlieger 100.000 telegrammen. Indien Lindbergh echter liever nog eenigen tijd vrijgezel wil blijven, kan hij een keuze doen uit drie zonderlinge uitnoodigingen om in een vliegtuig naar de maan te vliegen. De post van Lindberg is de omvangrijkste welke ooit een privaat persoon is toegezonden. Behalve 5000 gedichten, ontving hij 10.000 dollar aan bijgevoegde portkosten voor beantwoording. 14.000 personen zonden geschenken. Vooral de vrouwen en meisjes hebben heel wat inkt gebruikt voor Lucky Lindbergh. Lindbergh beantwoordde eenige duizenden brieven door zijn handteekening te plaatsen en liet de rest in de prullenmand verhuizen.

Oceaan-vluchten.

Het oordeel van een deskundige.

Lord Thomson, de vroegere minister van Luchtvaart heeft in de „London Evening News" een artikel gepubliceerd over de slaag-kansen van de Oceaanvluchten. Daarin zeide hij niet te kunnen inzien, welk voordeel verdere vluchten voorshands kunnen hebben. Bewezen is, dat de mannen dapper waren, maar dit wisten wij reeds. Ook is aangetoond, dat een vliegtuig 3000 mijl kan afleggen zonder te landen, doch dit kon ook evengoed boven land worden aangetoond. Wel was Thomson van meening dat men door het uitvaardigen van wetten het doen van Oceaanvluchten niet zou kunnen tegengaan. Doch daarbij zou geen gebruik mogen worden gemaakt van landvliegtuigen, daar bij eventueele daling den inzittenden geen kans meer zou overblijven. Ieder Oceaanvliegtuig zou voorts voorzien moeten zijn van radio-installatie. Om door de draadlooze installatie op te offeren, enkel en alleen in staat te zijn een passagier te kunnen meevoeren is naar zijn oordeel een monsterachtige dwaasheid. Het meenemen van passagiers moest verboden worden.

Indien de passagiers geld bieden, worden de piloten er van zelf toe gebracht om een onnoodige risico op zich te nemen. Zooals gezegd, passagiers moesten eigenlijk heelemaal niet worden meegenomen; zij staan in den weg of nemen ruimte in, welke anders door benzine of door de draadlooze installaties zou kunnen worden ingenomen. Ook was Thomson van meening, dat de machines, welke voor een Oceaanvlucht worden gebruikt, aan een nauwgezet onderzoek moeten worden onderworpen, omdat voor die tocht zoo geweldig veel van ze wordt gevergd. Eigenlijk zou geen enkel vliegtuig mogen starten, wanneer er geen redelijke kans bestond, dat de overkant zou kunnen worden bereikt. Thans is, naar meening van den schrijver, in het huidige stadium van de ontwikkeling van de luchtvaart de uiterste limiet van menschelijk en mechanisch uithoudingsvermogen bereikt. De pioniers hebben de overwinning behaald op de lucht door hun moed en met hun prachtige machines. Thans is het woord aan de wetenschap om de wegen aan te toonen, welke bewandeld moeten worden om van de lucht het beste gebruik te maken.

Tenslotte gaf Thomson als zijn meening te kennen, dat de oplossing van het Atlantische probleem veeleer met het luchtschip dan met de vliegmachine kan geschieden.

BUITENLAND.

RUSLAND.

Mgr. d'Herbigny in Moskou.

Van zijn jongste verblijf in Moskou (herfst 1926) verhaalt Mgr. d'Herbigny S. J. hoe het meerendeel der bevolking niet wist, dat hij tot bisschop was gewijd en hij zelf deed ook naar buiten alsof hij nog „gewoon priester" was. Van heinde en verre kwamen katholieken van allerlei nationaliteit, die in de buurt van Moskou verblijf hielden naar „Pater" d'Herbigny om Mis te kunnen hooren, te biechten en de H.H. Sacramenten te ontvangen.

Behalve de gewone ziekenbezoeken in de hospitalen der hoofdstad, bezocht ik — aldus Mgr. d'Herbigny — in de omgeving van Moskou, op vaak 100 K.M. afstand per trein en per boerenwagen door de ongastvrije steppen zieken, die reikhalzend naar de komst van den priester uitzagen.

Een stervende Fransche vrouw uit Savoye, die wist dat ik bisschop was, staarde mij lang in het gelaat, en fluisterende nauwelijks verstaanbaar: „Gedurende bijna tien jaar heb ik geen katholieken priester gezien, en thans, nu het uur van sterven slaat, komt mijn Heiland tot mij in de H. Communie, door een Franschen Bisschop. Mijn God, hoe kan ik U genoeg danken."

Niet alle gebeurtenissen waren echter van dien aard. Twee dagen na mijn aankomst te Moskou bracht de „Iswestija" het bericht over een proces, hetwelk tegen dertien katholieke priesters in de omstreken uit de omstreken van Kiew was gevoerd wegens „spionnage"; twee der priesters werden vrijgesproken, tien tot lange tuchthuisstraf en een, abbé Jiliusky ter dood veroordeeld. Dit bericht verwekte onder de Buitenlandsche diplomaten een groote opschudding. Ik zelf ben weliswaar niet in in de gelegenheid geweest, een onderhoud met den vertegenwoordiger van Polen te hebben, maar vernam, dat de Fransche en Duitsche gezanten zich in dezen tot de Russische Regeering hadden gewend en haar erop hadden attent gemaakt, dat dergelijke treurige gebeurtenissen buiten Sovjet-Rusland ongetwijfeld een hoogst ongunstigen indruk moesten maken; het doodvonnis werd dan ook niet voltrokken en de Poolsche priester tegen een in Polen gearresteerden Russischen communist uitgewisseld.

Na een kort bezoek aan Leningrad (600 kilometer van Moskou verwijderd) waar ik juist den tijd had in de kathedraal de H. Mis te lezen, keerde ik weer naar de hoofdstad terug.

Ik had het geluk er op Maria Hemelvaart voor een menigte geloovigen, waaronder velen, die in hun leven nog nooit een bisschop hadden gezien, een pontificale H. Mis in de Petrus en Pauluskerk te lezen; de verwondering, de ontroering en de vreugde der geloovigen laat zich niet beschrijven. Na het Evangelie besteeg ik den kansel en verklaarde in korte woorden, dat de H. Vader, om zijn groote liefde voor zijn kinderen in Rusland te toonen, hun ditmaal een Bisschop gezonden had, opdat de goddelijke zegen in nog grootere mate hun ten deel zoude worden. Ik zeide hun, dat mijn zending met politiek en diplomatie niets had uit te staan en mijn oponthoud in Rusland slechts korten tijd kon duren, omdat ik op verlangen van den H. Vader mijn gewone werk als voorzitter van het oriëntalische instituut in Rome weer op mij moest nemen. Ik troostte hen echter met te zeggen, dat binnenkort permanent een Bisschop in hun midden zou zijn.

Na den bisschoppelijken zegen moest ik lang biecht hooren en de H. Communie uitreiken.

De volgende dagen diende ik tal van volwassenen en kinderen het H. Vormsel toe.

Ofschoon de bladen in Rusland mijn aanwezigheid verzwegen, kwamen er zelfs Duitsche katholieken uit het Wolgagebied — een afstand van duizend K.M. — om het H. Vormsel te ontvangen.

Ook vele bezoekers lieten zich in mijn hotel aandienen, zonder evenwel mij te kunnen aantreffen (aangezien ik slechts gedurende den nacht, en dan nog wel voor eenige uren, in mijn kamer aanwezig was), om met mij over dingen te spreken, die of mij in het geheel niet interesseerden, ot waarmee ik mij niet kon of mocht inlaten. Alleen een interview, hetwelk ik aan twee journalisten van de „Krasznara Gazette" (roode courant) en de „Koschsoscholskaja Pravda" (waarheid over den communistischen jeugdbond) moest toestaan, moet ik nog noemen. De bladen in Leningrad hadden n.l. op den vorigen dag gemeld, dat een vertegenwoordiger van den Paus, een kardinaal, uit Rome was aangekomen, om de katholieke kerken in Rusland te inspecteeren.

De persmannen vroegen mij:

Is u een gezant van den Paus?

— Neen. Wie is u dan? — Ik ben de voorzitter van het Orientalische instituut in Rome, ben als bisschop hierheen gekomen, zonder eenige opdracht met betrekking tot politiek of iets dergelijks te hebben ontvangen, doch alleen met het doel de katholieken in hunne godsdienstige aangelegenheden bij te staan, in het bijzonder de Fransche, Duitsche en Italiaansche katholieken. — Hebt u betrekking met de orthodoxe geestelijkheid aangeknoopt, zoo ja, welke? — Absoluut geene, ik heb nog niemand van de orthodoxe geestelijkheid gezien of gesproken. — Wilt u beweren, dat de Katholieke Kerk in Rusland vervolgd wordt? —

Er is niemand, die een dergelijke bewering van mij heeft gehoord.

Het is echter duidelijk, dat wanneer de Katholieke Kerk geen priesters en seminaries in Rusland mag hebben, en dat wanneer de arrestaties en veroordeelingen van priesters blijven door gaan, uwe vijanden natuurlijk kunnen beweren, dat de Katholieke Kerk in Rusland wordt onderdrukt en dat het moeilijk zal zijn hierop een goed antwoord te geven.

Dit interview van den 27sten Augustus verscheen natuurlijk in geen enkele courant; ik had echter het voorgevoel, dat ik den langsten tijd in Rusland was geweest. En inderdaad; in den nacht van 3 September werd energiek aan mijn kamerdeur geklopt.

„In naam van de Sovjet van Moskou, doe open." Een correct gekleed heer verschijnt, maakt zijn excuses, dat hij mij zoo laat moet storen en eischt van mij, dat ik Rusland zoo spoedig mogelijk zal verlaten. „Uwe tegenwoordigheid komt ons ongewenscht voor" zegt hij. Op mijn vraag of ik over Finland terug mag reizen, gaf hij mij ten antwoord: „Zeker, ook zelfs via Odessa, echter direct en zonder eenig oponthoud."

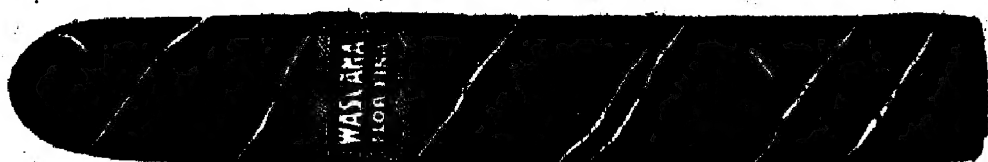
Voordat ik afreisde had ik nog het genoegen den Apostolischen Administrator van Moskou te begroeten. Aan zijne zorgen zijn thans de katholieken van Moskou en het midden van Rusland toevertrouwd.

Nog een laatste plechtige Hoogmis in de Peter en Paulus Kathedraal en een laatste Mis in de Fransche Lodewijkskerk en zegen met het Allerheiligste..... dat was mijn afscheid.

Alle katholieken lagen op de knieën en terwijl ik den monstrans hoog hief, voelde ik dat tranen van ontroering mij over het gezicht liepen.

Nog eenige uren en ik zat in den trein naar het Noorden.

Sedert die stonden de katholieken in Rusland weer aan talrijke nieuwe vervolgingen bloot. Het aantal aanhoudingen en „processen" is legio, vooral sedert Januari 1927. De beide Apostolische Vicarissen staan nog steeds aan het hoofd van hun diocees te Leningrad en Moskou. Vol geduld en met priesterlijke liefde concentreeren zij alle hunne krachten op de zorg voor de zoo zwaar beproefde katholieken, als vertegenwoordigers en uit naam van die Kerk, die altijd, zooals ook thans, de groote Moeder en Weldoenster der volken geweest is.

Bekendmaking.

De ondergeteekende maakt hierbij bekend, dat vanaf heden tot nadere aankondiging, de kade langs de De Ruyterkade, gerekend vanaf de oude ophaalbrug (Van den Brandhofbrug) in Oostelijke richting over eene lengte van 50 M. voor het verkeer (te land en te water) afgesloten is.

Curaçao, den 12n October 1927.

De wnd. Procureur-Generaal,

3—3 *C. S. GORSIRA.*

Bekendmaking.

De verkoop van Juweelen en van gouden en zilveren voorwerpen ter Spaar en Beleenbank van Curaçao beleend van den **4dn Januari 1926** *af tot en met* **30 Juni 1926**, *onder* **No. 1901 M** *tot en met* **No. 1130 O** *zal plaats hebben op Donderdag den 3n November a.s. s'morgens ten negen uur en volgende Donderdagen.*

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao den 29n October 1927.

De Voorzitter

H. J. Cohen Henriquez